

İÇ DENETÇİ ADAYLARI BELİRLEME, EĞİTİM VE SERTİFİKA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, iç denetçi adaylarının belirlenmesini, eğitimini, yapılacak sınavlarını, eğitim programının süresini, konularını, eğitim sonucunda yapılacak işlemler ile başarılı adaylara verilecek iç denetçi sertifikasına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde görevlendirilecek iç denetçi adaylarını kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 65 inci maddesi uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Kurul: İç Denetim Koordinasyon Kurulunu,

Kanun: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununu,

Sertifika: **(Değişik ibare:RG-16/6/2011-27966)** Kamu iç denetçi sertifikasını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İç Denetçi Adaylarının Belirlenmesi

Aday belirleme sınavı

MADDE 5 – (Değişik:RG-16/6/2011-27966)

İç denetim eğitimine tabi tutulacak iç denetçi adayları; Kurulca yapılacak veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına, Milli Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Merkezine ya da uygun başka bir kuruma yaptırılacak aday belirleme sınavıyla belirlenir. **(Ek cümle:RG-15/1/2013-**

28529) Belli unvan ve/veya idareler ile bilgi teknolojileri denetimi alanına özgü ayrı aday belirleme sınavı yapılabilir.

Sınavda alınan puanlar bir sonraki sınavın sonuçları açıklanana kadar geçerlidir.

Sınava girecek personele idarelerince izin verilir.

Uluslararası geçerliliği olan CIA (Certified Internal Auditor), CISA (Certified Information System Auditor), CCSA (Certified Control Self Assessment) ve CGAP (Certified Government Auditing Professional) sertifikalardan birini almış olanlar, 6 ncı maddedeki şartları sağlamaları ve Kurula gerekli belgeleri göndermek şartıyla, aday belirleme sınavından muaf olup doğrudan iç denetçi eğitimine katılırlar.

Aday belirleme sınavına başvuru şartları

Madde 6 — Aday belirleme sınavına katılacak olanların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen şartlar ile aşağıdaki şartları taşıması gerekir.

a) **(Değişik:RG-15/1/2013-28529)** Kamu idarelerinin ihtiyaçları da dikkate alınarak Kurul tarafından belirlenen alanlarda en az dört yıl süreli eğitim ve ren yükseköğretim kurumları ile denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurt dışındaki eşdeğer eğitim kurumlarından birini bitirmek.

b) **(Değişik:RG-20/12/2008-27086)** Aşağıda belirtilen süre zarfında çalışmış olma şartını yerine getirmek:

1) Yardımcılıkta geçen süreler dahil olmak üzere, mesleğe yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alındıktan sonra yapılan yeterlik sınavında başarı göstermek kaydıyla kamu idarelerinde denetim elemanı olarak en az beş yıl.

2) Yardımcılıkta geçen süreler dahil olmak üzere, mesleğe yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alındıktan sonra yapılan yeterlik sınavında başarı göstermek kaydıyla uzman olarak en az sekiz yıl.

3) Araştırma görevliliğinde geçen süreler dahil olmak üzere, doktora unvanını almış öğre tim elemanı olarak en az sekiz yıl.

4) Müdür ve daha üst unvanlarda en az sekiz yıl.

c) **(Değişik:RG-30/1/2015-29252)** İç denetçi aday belirleme sınavı son başvuru tarihinden önceki iki yıl içinde alınmış olması kaydıyla, Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az elli puan almış olmak ya da Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı Yönetim Kurulunca eşdeğerliği kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan bir sınavdan bu puana denk bir puana sahip olmak,

d) **(Değişik:RG-20/12/2008-27086)** Son başvuru tarihi itibarıyla kırkbeş yaşından büyük olmamak.

e) (Mülga:RG-16/6/2011-27966)

f) Uyarma ve kınama cezaları hariç disiplin cezası almamış olmak.

g) (Mülga:RG-16/6/2011-27966)

h) (Değişik:RG-16/6/2011-27966) Kurulun belirlediği mesleki etik kurallara ve kamuda uygulanan genel etik kurallarına uygun özgeçmişe sahip olmak.

ı) (Ek:RG-15/1/2013-28529) Kurul tarafından gerekli görülen ve sınav duyurusunda belirtilen diğer şartları taşımak.

Aday belirleme sınav duyurusu

Madde 7 — Kurul, sınavın yapılacağı tarih ve yerler ile sınava giriş şartları, eğitime kabul edilecek iç denetçi aday sayısı, başvuru yeri ve başvuruda istenecek belgeler, sınav konuları ve ağırlıklarını sınav tarihinden en az iki ay önce Kurulun internet sitesinde duyurmaya başlar ve Resmî Gazete’de bir defa ilan eder.

Aday belirleme sınav başvurusu

Madde 8 — (Değişik:RG-16/6/2011-27966)

İç denetçi aday belirleme sınavına katılmak isteyenler;

a) (Değişik:RG-3/4/2012-28253) T.C. kimlik numarası yazılı beyanı,

b) Lisans veya üzeri diploma, mezuniyet belgesi veya denklik belgesi fotokopisi,

c) İki adet vesikalık fotoğraf,

d) Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı veya Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavı sonuç belgesi çıktısı veya denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yabancı dil sınav sonuç belgesi fotokopisi,

e) Çalıştıkları kamu idaresinden alacakları hizmet belgesi,

f) Uyarma ve kınama cezaları hariç disiplin cezası alınmadığına dair taahhütnameyi,

tamamlayarak ilan edilen tarihe kadar Kurula şahsen veya posta yoluyla başvururlar. Postadaki gecikmeler dikkate alınmaz. Kurul, elektronik ortamda başvuru koşullarını düzenleyebilir. Sınavı kazanan adaylar başvuru sırasında istenen belgelerin asıllarını veya tasdikli örneklerini eğitime kaydolurken ibraz ederler.

Aday belirleme sınavını kazananlardan Sınav Başvuru Formu ile başvuru belgelerinde gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenlerin sınavları geçersiz sayılır. Kamu İç Denetçi Sertifikası verilmiş olsa dahi iptal edilir. Bunlar hiçbir hak talebinde bulunamazlar. Gerçeğe aykırı beyanda

bulunduğu tespit edilenler hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanmak üzere Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Aday belirleme sınav giriş belgesi

Madde 9 — Kurula başvuruda bulunan ve sınava katılma şartlarını taşıyan adayların adreslerine sınavı yapan birim tarafından fotoğraflı sınav giriş belgesi postalanır. Ayrıca, sınava girmeye hak kazanan adayların isim listesi Kurulun internet sitesinde duyurulur.

Aday belirleme sınavı ve konuları

Madde 10 — (Değişik:RG-16/6/2011-27966)

İç denetçi aday belirleme sınavı, Kurulun belirlediği tarihte, Ankara'da yapılır. Başvuru yoğunluğuna göre Kurul başka sınav merkezlerinin açılmasına karar verebilir.

İç denetçi aday belirleme sınavı aşağıdaki konulardan oluşur;

a) Genel yetenek ve genel kültür,

b) **(Değişik:RG-15/1/2013-28529)** Sınav duyurusunda belirtilmesi halinde yabancı dil (İngilizce, Almanca veya Fransızca dillerinden biri),

c) Genel muhasebe,

d) Türkiye ekonomisi.

Sınav sonuçlarının değerlendirilmesi ve eğitime alınacak adayların belirlenmesi (Değişik başlık:RG-15/1/2013-28529)

Madde 11 — Kurulun, iç denetçi aday belirleme sınavından 100 tam puan üzerinden 70 ve üzeri puan almış kişiler arasından başarı sırasına göre belirleyeceği sayıda aday, gruplar halinde eğitim programına alınır. Kurul, 70 puanı aşan adaylar arasından programa kabul edilecek iç denetçi aday sayısının yüzde 10'u kadar adayı puan sırasına göre yedek olarak belirleyebilir.

(Ek fıkra:RG-15/1/2013-28529) Kurul, sertifika eğitim programına alınacak adayların tespit edilmesi amacıyla idareler ve/veya unvanlar itibariyle kontenjanlar belirleyebilir ve bu kontenjanlar ilgili aday belirleme sınavı ilanında gösterilir. Bu durumda, 100 tam puan üzerinden 70 ve üzeri puan alanlardan, başarı sırasına göre, ilan edilen kontenjan kadar aday sertifika eğitim programına alınır.

(Ek fıkra:RG-15/1/2013-28529) İç denetçi aday belirleme sınavı sonuçları dikkate alınarak birden fazla sertifika eğitim programı düzenlenebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İç Denetçi Adaylarının Eğitimi

Eğitim yeri

Madde 12 — Kurul tarafından belirlenen eğitim yeri ve zamanı, eğitim programının başlamasından en az bir ay önce adaylara bildirilir ve Kurulun internet sitesinde duyurulur.

Eđitimde yer verilecek konular

Madde 13 — (Değişik:RG-16/6/2011-27966)

İç denetçi adayları, Kurulca belirlenen müfredat ve programa göre, aşığıdaki konuları da kapsayacak şekilde, Maliye Bakanlığınca eğitime tabi tutulur.

a) Kurumsal yönetim, risk yönetimi ve iç kontrol;

1) Kurumsal yönetim ve ilkeleri,

2) Kurumsal risk yönetimi,

3) İç kontrol modelleri,

4) Uluslararası iç kontrol standartları,

5) Kamu iç kontrol standartları,

6) Dış denetim (Sayıştay denetimi).

b) Denetim yöntemi ve uygulamaları;

1) İç denetim standartları ve mesleki etik kuralları,

2) İç denetim türleri ve teknikleri,

3) İç denetim planlaması (risk esaslı denetim),

4) Saha çalışması,

5) Sonuçların raporlanması ve izleme,

6) İstatistiki yöntemler,

7) İletişim yönetimi ve becerileri,

8) İç denetim vaka çalışması.

c) Muhasebe;

1) Devlet muhasebe standartları,

- 2) Kamu muhasebesi,
- 3) Mali tablolar analizi,
- 4) Kamu muhasebe yönetmelikleri,
- d) Mevzuat;
  - 1) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili mevzuatı,
  - 2) Bütçe mevzuatı,
  - 3) Kamu ihale mevzuatı,
  - 4) Kamu taşınmaz hukuku,
  - 5) Kamu harcama mevzuatı,
  - 6) Kamu personel mevzuatı,
  - 7) Anayasa ve idare hukuku,
  - 8) Avrupa Birliği mali mevzuatı.

Eğitim süresi

MADDE 14 – (Değişik:RG-20/12/2008-27086)

Eğitim süresi **(Değişik ibare:RG-18/2/2012-28208)** iki aydan az olmamak üzere Kurul tarafından belirlenir. **(Ek cümle:RG-18/2/2012-28208)** Kurul, eğitim programının bir bölümünün, belirleyeceği iç denetim birimlerinde staj şeklinde yapılmasına karar verebilir. Eğitime kabul edilen iç denetçi adayları eğitim süresince kurumlarından izinli sayılır.

Sertifika sınavı

Madde 15 — (Değişik:RG-16/6/2011-27966)

Eğitim tamamlandıktan sonra iç denetçi adayları, Kurulun belirlediği yer ve tarihte sertifika sınavına tabi tutulur. Sertifika sınavı, programın tamamlanmasından itibaren 30 gün içinde yapılır. Sınava ilişkin ilan Kurulun internet sitesinden duyurulur. Eğitim programına mazeretsiz beş günden fazla süreyle katılmayanlar sertifika sınavına kabul edilmez.

Sınav komisyonu

MADDE 16 – (Değişik:RG-20/12/2008-27086)

Sınav komisyonu biri başkan olmak üzere beş asil ve iki yedek üyeden oluşacak şekilde Kurulca belirlenir. Komisyon üyeleri, belirlenen eğitim konularında uzman öğretim üyeleri, kamuda daire

başkanı veya daha üst görevlerde bulunanlar ile iç denetçilerden veya bu unvanlara sahip olmuş kişilerden oluşur.

Sertifika sınav konuları ve sınav usulü

Madde 17 — Kurul, eğitimcilerin, konuyla ilgili akademisyenlerin ve denetim konusunda uzman kişilerin katılımıyla sınav sorusu hazırlama komisyonu oluşturur ve cevap anahtarını da içerecek şekilde bir soru bankası hazırlar.

Sınav komisyonu, soruları Kurulun belirleyeceği usule uygun olarak soru bankasından seçer. Sınav, 13 üncü maddede dört başlıkta belirtilen eğitim konularını kapsayacak şekilde klasik yazılı veya test usulüyle yapılır.

Sınav sonuçlarının değerlendirilmesi

Madde 18 — Sınav komisyonu, önceden belirlenmiş cevap anahtarına göre cevap kâğıtlarını değerlendirerek yüz tam puan üzerinden puanlama yapar. Sınavda başarılı sayılabilmek için (**Değişik ibare:RG-16/6/2011-27966**) her bir bölümden en az altmış puan alınması ve (**Değişik ibare:RG-16/6/2011-27966**) dört bölüm ortalamasının yetmiş puan ve üzerinde olması gereklidir.

Sınav sonuçlarının duyurulması ve itiraz

Madde 19 — Sınav sonuçları en geç 15 işgünü içerisinde okunup değerlendirilmek suretiyle tüm adayların almış oldukları puanlar Kurulun internet sitesinde ilan edilir.

Sınav sonuçlarına ilandan itibaren 5 işgünü içinde itiraz edilebilir. İtiraz, Kurul tarafından en geç 15 işgünü içinde değerlendirilerek sonuçlandırılır ve adaya bildirilir.

Sınavda başarısız olan adayların durumu

Madde 20 — Sınavda başarısız olan adaylar, yaş şartı hariç iç denetçi adayı olabilme şartlarını muhafaza etmeleri kaydıyla tekrar eğitime tabi tutulmadan izleyen iki sınava katılabilirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim Sonucunda Yapılacak İşler

Sertifikanın verilmesi

Madde 21 — Kurulca, sertifika sınavında başarılı olanlara aldıkları puanı da gösteren sertifika verilir.

Bu sertifika iç denetçiliğe atandıkları tarihten itibaren üç yılda bir İç Denetim Koordinasyon Kurulunca hazırlanarak, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelik hükümlerine göre derecelendirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Geçici Madde 1 — (Değişik:RG-16/6/2011-27966)

Kanunun Geçici 5 inci maddesi hükmünce kamu idarelerine iç denetçi olarak atananlara, atandıkları tarihten itibaren üç yılda bir derecelendirilecek iç denetçi sertifikası verilir. Ancak ilk sertifika derecelendirmesi, iç denetim mesleğinde beş yıl geçtikten sonra yapılır.

Geçici Madde 2 — Kanunun Geçici 5 inci maddesi hükmünce sertifika eğitimi ve sınavına tabi tutulmadan iç denetçi olarak atanan denetim elemanlarına, iç denetim sisteminin uygulanmasına yönelik iç denetim sertifika programında yer alan eğitim konularını ihtiva edecek şekilde Maliye Bakanlığınca üç ay eğitim verilir.

Yürürlük

Madde 22 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 23 — Bu Yönetmelik hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.